

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

สำหรับข้อมูลของบทนี้จะเป็นการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อกรให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ทั้งจากโครงการภาคราชการและเอกชน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมาดังที่แสดงไว้ในบทที่ 4 และดำเนินการวิเคราะห์หาสาเหตุที่มา รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ไปแล้วในบทที่ 5

ประเด็นที่ผู้วิจัยจะขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขไว้ในบทนี้ประกอบด้วย

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารงานก่อสร้าง

- การประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง
- ช่วงของโครงการที่มีการจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง
- ค่าบริการวิชาชีพ
- ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่
- การสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง

- ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายเจ้าของโครงการ
- ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้ออกแบบ
- ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้าง

6.2 ข้อเสนอแนะในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารงานก่อสร้าง

6.2.1 การประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง

ข้อเสนอแนะ

โครงการก่อสร้างภาครัฐ

ก. จัดดำเนินการประกาศออกสู่สาธารณะ ให้กว้างขวางมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยวิธีการที่ผู้วิชัยข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1) จัดทำหนังสือรวมข่าวประกวดราคา ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานราชการเอง ไม่ใช่โดยเอกชนเป็นผู้จัดทำ อาจมีการตั้งหน่วยงานสำหรับจัดทำเอกสารดังกล่าวขึ้นเพื่อเผยแพร่ ออกสู่สาธารณะอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ข้อมูลที่ประกาศออกไปจะได้รับความครบถ้วนในทุกรายละเอียดสำหรับทุกๆโครงการและทันสมัยตลอดเวลาอีกด้วย เนื่องจากสามารถกระทำได้อย่างทัน ท่วงที (คล้ายการประกาศข่าวของกรมประชาสัมพันธ์ แต่เป็นในลักษณะของการออกเอกสาร หนังสือรวมข่าวประกวดราคาแทน)

2) ประกาศทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (อินเทอร์เน็ต) ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่บุคคล ทั่วไปสามารถรับทราบข้อมูลต่างๆได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งกำลังมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นทุกวันในด้านการติดต่อสื่อสาร

3) การประกาศข่าวตามหน่วยงานราชการต่างๆ ก็ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของตำแหน่งที่ตีพิมพ์นั้น นั่นคือต้องเป็นบริเวณที่ประชาชนสามารถพบเห็นได้อย่างง่ายดาย เพราะหากไม่เป็นเช่นนั้นแล้วการดำเนินการดังกล่าวก็จะนับได้ว่าไม่มีประโยชน์ใดๆเลย

วิธีการทั้งหมดที่ผู้วิชัยได้เสนอแนะไปนั้นจะเป็นส่วนหนึ่งซึ่งช่วยแสดงให้เห็นว่า ทางราชการมีความต้องการที่จะประกาศข่าวการประกวดผู้บริหารงานก่อสร้างออกสู่สาธารณะอย่างแท้จริง สำหรับประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับก็คือ เมื่อบริษัทต่างๆได้รับทราบการประกาศข่าวดังกล่าวเป็นจำนวนมากเพิ่มขึ้นกว่าในปัจจุบัน ก็จะมีการส่ง PROPOSAL เข้าร่วมประกวดมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งก็เป็นผลทำให้ทางราชการมีแนวทางในการตัดสินใจเลือกบริษัทบริหารงานก่อสร้างที่หลากหลายยิ่งขึ้น และทำให้ได้กลุ่มบุคคลที่มีคุณภาพรวมทั้งคุณสมบัติเหมาะสมเข้ามา ปฏิบัติงานแก่โครงการต่อไป

ข. ในส่วนของระยะเวลาระหว่างการเริ่มต้นประกาศ จนถึงปิดรับซองที่ส่งเข้าประกวด หากสามารถกำหนดให้มีระยะที่ยาวนานขึ้นกว่าเดิม ก็จะช่วยให้เป็นประโยชน์แก่ทางผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างมากขึ้น กล่าวคือจะสามารถดำเนินการทำ PROPOSAL ได้อย่างมีคุณภาพ และยังเป็นโอกาสให้ทางบริษัทบริหารงานก่อสร้างต่างๆ ได้เข้าร่วมสู่การประกวดมากยิ่งขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้ที่น่าที่จะมีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าสมควรที่จะให้เวลาแก่ทางบริษัทต่างๆดำเนินการเตรียมข้อมูลและเอกสารการเสนอ PROPOSAL เป็นระยะเวลาเท่าไร หลังจากเริ่มลงประกาศในวันแรก จึงจะเหมาะสมกับขนาด ลักษณะ และมูลค่างานก่อสร้างในแต่ละโครงการอย่างแท้จริง เช่น

- โครงการก่อสร้างที่มีมูลค่างานไม่เกิน 50 ล้านบาทอาจให้เวลา 37 วัน (ระยะเวลาในการประกาศ 1 เดือน และให้ระยะเวลาในการทำ PROPOSAL เสนออีก 1 สัปดาห์)
- โครงการก่อสร้างที่มีมูลค่างานตั้งแต่ 50 ล้านบาทถึง 500 ล้านบาท อาจกำหนดเวลาให้ 44 วัน (ระยะเวลาในการประกาศ 1 เดือน และให้ระยะเวลาในการทำ PROPOSAL เสนออีก 2 สัปดาห์)
- โครงการก่อสร้างที่มีมูลค่างานตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป อาจกำหนดเวลาให้ 60 วัน (ระยะเวลาในการประกาศ 1 เดือน และให้ระยะเวลาในการทำ PROPOSAL เสนออีก 1 เดือน)

ทั้งนี้ควรต้องพิจารณาถึงลักษณะรายละเอียดของแต่ละโครงการด้วยว่า ประกอบไปด้วยงานประเภทใดบ้าง มีลักษณะการใช้เทคนิคทางด้านงานก่อสร้างอย่างพิเศษด้วยหรือไม่ เนื่องจากเมื่อโครงการมีความยากลำบากมากยิ่งขึ้น บุคลากรซึ่งทางผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างรายต่างๆจะส่งรายชื่อเข้าเสนอนั้น ก็ย่อมที่จะต้องมึระดับคุณวุฒิและประสบการณ์ในสายวิชาชีพมากตามไปด้วย และในบางกรณีทางองค์กรผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างรายต่างๆก็มีความจำเป็น ที่จะต้องอาศัยระยะเวลาในการจัดหาบุคคลที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ดังกล่าว นั้น นอกจากนี้สำหรับโครงการก่อสร้างที่มีความซับซ้อน เป็นโครงการที่ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง และใช้เทคนิคทางด้านงานก่อสร้างอย่างพิเศษหลายลักษณะแล้วนั้น ก็อาจมีการกำหนดระยะเวลาที่จะให้บริษัทต่างๆดำเนินการเตรียมเอกสารการเสนอ PROPOSAL ขึ้น โดยเฉพาะเลยก็

ค. ในการประกาศผลการพิจารณาการเสนอ PROPOSAL นั้น ต้องกำหนดให้มือธบายชี้แจงทุกครั้งว่าทางเจ้าของโครงการใช้หลักเกณฑ์ใดในการตัดสินใจ เหตุผลที่ทำให้บางบริษัทผ่านการพิจารณาในขณะที่บางบริษัทไม่ผ่าน จำเป็นต้องให้ได้รับทราบทั่วกัน เพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ของทางฝ่ายราชการเอง และเพื่อบริษัทที่ไม่ผ่านการพิจารณาจะได้รับทราบถึงข้อบกพร่องของ PROPOSAL ตนเองที่นำเสนอไป นอกจากนี้แล้วการอธิบายและชี้แจงนี้จะทำให้เกิดการยอมรับในคำตัดสินของการประกวดผู้บริหารงานก่อสร้าง จากทางสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องทั้งหลายอีกด้วย

ง. อาจเปลี่ยนแปลงลักษณะบางประการที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันบ้าง คือในประเด็นที่จะต้องมีการประกวดของเสนอราคาค่าบริการวิชาชีพนั้น หากทางหน่วยงานราชการและสมาคมวิชาชีพต่างๆสามารถกำหนดเป็นระเบียบปฏิบัติหรือเป็นกฎเกณฑ์ไว้อย่างแน่ชัดเลยว่า ให้ทุกบริษัทส่งราคาเข้ามาเสนอในอัตราเดียวกันหมด โดยใช้วิธีการคิดแบบร้อยละ ตามราคาค่าก่อสร้างที่ได้มีการกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ นั่นคือให้ใช้การคิดค่าบริการวิชาชีพในอัตราร้อยละ 2 สำหรับมูลค่างานก่อสร้าง 10 ล้านบาทแรก และร้อยละ 1.75 สำหรับส่วนที่เกิน 10 ล้านบาทขึ้นไปเท่านั้น ไม่ให้มีการเสนอราคาที่ต่ำกว่าหรือสูงกว่าการคิดจากอัตราดังกล่าวเข้ามาเลย ผลที่เกิดขึ้นก็คือราคาที่ทุกบริษัทบริหารงานก่อสร้างส่งเสนอเข้ามาจะกลายเป็นราคาที่เท่ากันทั้งหมด ทำให้เกิดการแข่งขันกันอย่างเต็มที่ทางด้านเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงาน ซึ่งก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานแก่ทางโครงการก่อสร้างมากยิ่งขึ้นต่อไป

6.2.2 ช่วงของโครงการที่มีการจ้างผู้บริหารงานก่อสร้าง

ข้อเสนอแนะ

โครงการก่อสร้างภาคเอกชน

สำหรับการดำเนินงานโครงการก่อสร้างใดๆนั้น หากกลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง สามารถเข้าปฏิบัติหน้าที่แก่โครงการได้ตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น หรือช่วงก่อนการออกแบบได้นั้น จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลกลุ่มดังกล่าว มีความต่อเนื่อง ครบถ้วน มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางฝ่ายเจ้าของโครงการได้มากที่สุด ดังนั้นหากเจ้าของโครงการก่อสร้างใดๆมีความพร้อม สามารถที่จะว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง เข้าปฏิบัติหน้าที่ให้แก่โครงการได้ตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นแล้ว ก็ควรที่จะดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อช่วยเพิ่มความราบรื่นในการดำเนินโครงการของตนเองให้มากยิ่งขึ้นนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

โครงการก่อสร้างภาคราชการ

เนื่องจากโครงการก่อสร้างภาคราชการนั้นมีงบประมาณที่จำกัด จึงไม่สามารถทำการจัดจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง เข้าปฏิบัติหน้าที่ให้แก่โครงการได้ตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น แต่หากว่าอย่างน้อยที่สุดนั้นสามารถทำการจัดจ้างเข้ามาได้ทันปฏิบัติหน้าที่ให้แก่โครงการ ในช่วงระหว่างประกวดราคา เพื่อให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวช่วยแนะนำ เสนอความคิดเห็นในการคัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้าง หรือช่วยทำ PRE QUALIFICATION ของผู้เข้าประกวดราคาก่อสร้างทั้งหมด และจัดการประมูลได้แล้ว ก็จะส่งผลให้ทางโครงการได้ผู้รับเหมาก่อสร้าง ที่สามารถจะเข้ามาดำเนินงานก่อสร้างได้อย่างมีคุณภาพมากที่สุด รวมทั้งยังอาจนับได้ว่าเป็นแนวทางในการลดความเป็นไปได้ที่จะเกิดอุปสรรคต่างๆ ระหว่างการดำเนินงานให้น้อยลงวิธีหนึ่ง ทั้งนี้อาจจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด ขั้นตอน หรือช่วงเวลาการดำเนินงานบางประการ ซึ่งระบุไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ สำหรับส่วนที่ว่าด้วยช่วงเวลาการจัดจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่แก่โครงการก่อสร้างภาคราชการส่วนหนึ่งด้วย เนื่องจากตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นการจัดจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง จะมีขึ้นหลังจากที่ได้ผู้รับเหมาก่อสร้างแล้วเสมอ หากมีการเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาการจัดจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างให้เร็วขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ก็จะส่งผลให้บุคคลกลุ่มดังกล่าวได้มีโอกาสเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ต่างๆซึ่งมีความสำคัญและจำเป็น แก่ทางโครงการ ได้มากยิ่งขึ้นนั่นเอง

ในที่นี่ผู้วิจัยขอเสนอให้ทางโครงการก่อสร้างภาคราชการ ทำการว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างเข้ามาให้บริการในช่วงต้นของโครงการ หรือช่วงเวลาก่อนที่จะมีการประมูลหาผู้รับเหมาก่อสร้าง เพิ่มขึ้นจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ด้วย เพื่อช่วยเหลือทางเจ้าของโครงการ ในการจัดเตรียมข้อมูล ให้คำแนะนำในเรื่องของเอกสารสัญญาต่างๆที่มีความสำคัญ ช่วยทำ PRE QUALIFICATION ของผู้เข้าประกวดราคาก่อสร้างทั้งหมดและดำเนินการจัดการประมูล ทั้งนี้การว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง เข้ามาในช่วงต้นของโครงการดังกล่าวนี้ อาจใช้วิธีการดังที่ผู้วิจัยกำลังจะนำเสนอต่อไปนี้

วิธีที่ 1. ว่าจ้างเฉพาะบุคคลที่มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานก่อสร้างในระดับสูง จากทางกลุ่มบริษัทที่ให้บริการดังกล่าวเพียง 1-2 ท่านเท่านั้น มาเป็นที่ปรึกษาภายในทีมบริหาร โครงการร่วมกับฝ่ายเจ้าของโครงการ กล่าวคือไม่จำเป็นต้องให้ทางบริษัทบริหารงานก่อสร้างส่งบุคลากรมาเป็นทีมงานครบทุกตำแหน่งดังเช่นในช่วงเวลาการให้บริการแบบปรกติ

นอกจากนั้นแล้วการว่าจ้างดังกล่าวก็จะเป็นเพียงการจ้างในระยะสั้น นั่นคือการให้บริการโดยบุคคลกลุ่มนี้จะสิ้นสุดลงทันที เมื่อการประมูลหาผู้รับเหมาก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว สำหรับในส่วนของการว่าจ้างวิชาชีพที่จะใช้ว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างเข้ามาให้บริการในช่วงเวลาดังกล่าวนั้น อาจใช้วิธีการคิดเป็นลักษณะของค่าธรรมเนียมแบบรายเดือน (MAN MONTH) ซึ่งสามารถใช้วิธีพิจารณาจากอัตราค่าตอบแทนรายเดือน ซึ่งบุคคลที่ทางโครงการต้องการว่าจ้างเข้ามานั้นได้รับอยู่เป็นประจำ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆในการดำเนินการต่างๆ เช่น การเข้าร่วมการประชุม การร่วมเสนอแนะหรือให้คำปรึกษา การดำเนินการติดต่อสื่อสารข้อมูลทางด้านต่างๆของบริษัท ฯ ซึ่งก็ควรจะเป็นอัตราที่มีความเหมาะสม ทั้งทางฝ่ายเจ้าของโครงการและทางบริษัทบริหารงานก่อสร้างสามารถยอมรับได้ และเนื่องจากที่ค่าธรรมเนียมการให้บริการในช่วงเวลาดังกล่าวนั้นเป็นจำนวนเงินไม่มากนัก ทางหน่วยงานราชการต่างๆจึงสามารถนำเอารายรับขององค์กรเองที่ได้มาจากแนวทางอื่นๆ ซึ่งไม่ใช่เงินงบประมาณแผ่นดินที่ต้องขออนุมัติจากปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด มาจ่ายให้แก่ทางผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างได้ทันทีอีกด้วย

หลังจากนั้นเมื่อการประมูลหาผู้รับเหมาก่อสร้างได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ต่อไปจึงเป็นการประกวดหาผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างในลักษณะปกติทั่วไป ซึ่งจะใช้วิธีคิดค่าบริการวิชาชีพในอัตราร้อยละ 2 สำหรับมูลค่างานก่อสร้าง 10 ล้านบาทแรก และร้อยละ 1.75 สำหรับส่วนที่เกิน 10 ล้านบาทขึ้นไปเช่นเดิมนั่นเอง

วิธีที่ 2. อาจใช้การว่าจ้างบุคคลที่มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานก่อสร้างในระดับสูง จากทางกลุ่มบริษัทที่ให้บริการดังกล่าว 4 - 5 ท่าน มาเป็นที่ปรึกษาภายในทีมบริหารโครงการร่วมกับฝ่ายเจ้าของโครงการ ในลักษณะเช่นเดียวกันกับวิธีที่ 1 แตกต่างกันเพียงว่าในวิธีที่ 2 นี้ จะเป็นการว่าจ้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หลายตำแหน่ง มาจากหลายบริษัทหรือหลายองค์กรมากกว่าในวิธีที่ 1 เข้ามาเป็นกลุ่มของที่ปรึกษาภายในทีมบริหารโครงการ ซึ่งวิธีการว่าจ้างในลักษณะนี้จะส่งผลให้เกิดความหลากหลายในการระดมความคิดเห็นภายในทีมงานขึ้นมากกว่าวิธีที่ 1 ที่เป็นการว่าจ้างบุคลากรเพียง 1-2 ท่านเท่านั้น

สำหรับในส่วนหนึ่งของระยะเวลาและค่าธรรมเนียมการว่าจ้างที่ปรึกษากลุ่มนี้ ก็สามารถใช้ลักษณะเช่นเดียวกับวิธีที่ 1 ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

วิธีที่ 3 เปลี่ยนแปลงช่วงเวลาการประกวด CM เพื่อให้สามารถเข้ามาปฏิบัติหน้าที่แก่โครงการก่อสร้างได้เร็วกว่าที่เป็นอยู่เดิมในปัจจุบัน ทั้งนี้จากที่ผู้วิจัยได้เคยเสนอไปครั้งหนึ่งแล้วในบทที่ 5 ว่า ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างส่วนใหญ่ นั้น มีความยินดีที่จะเข้าให้บริการแก่โครงการก่อสร้างใดๆ ในช่วงระหว่างการประกวดราคา เพิ่มขึ้นจากขอบเขตหน้าที่ปกติ ในช่วงระหว่างการก่อสร้างด้วย เพื่อที่จะได้สามารถช่วยเหลือทางฝ่ายเจ้าของโครงการในการจัดเตรียมข้อมูล ให้คำแนะนำในเรื่องของเอกสารสัญญาต่างๆที่มีความสำคัญ ช่วยทำ PRE QUALIFICATION ของผู้เข้าร่วมประกวดทั้งหมดและดำเนินการจัดการประมูลหาผู้รับเหมาก่อสร้างให้แก่โครงการ แม้ว่า การเข้าให้บริการของกลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างในส่วนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว นั้น จะไม่มีการได้รับค่าบริการวิชาชีพมากขึ้นด้วยก็ตาม นั่นคือกลุ่มบุคคลดังกล่าวยินดีที่จะขยายขอบเขตการบริการของตนเองให้กว้างมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อประโยชน์ของทางโครงการ แม้ว่าค่าบริการวิชาชีพที่ได้รับจะเป็นจำนวนเงินที่ใช้วิธีคิดในลักษณะเดิม คือร้อยละ 1.75 ของมูลค่างานก่อสร้างทั้งหมดสำหรับส่วนที่เกินจาก 10 ล้านบาทขึ้นไปนั่นเอง

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันที่เป็นอยู่นี้ การจะเปิดประกวด CM ได้นั้น ทางโครงการจะต้องทราบตัวเลขมูลค่างานก่อสร้างแท้จริง ซึ่งได้จากการประมูลหาผู้รับเหมาก่อสร้างมาก่อน เนื่องจากการคิดค่าบริการวิชาชีพของ CM ที่ถูกกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุนั้น ระบุไว้ว่าให้คิดในอัตราร้อยละ 1.75 ของมูลค่างานก่อสร้างทั้งหมด ฉะนั้น การที่จะว่าจ้าง CM เข้ามาสู่โครงการก่อนการประมูลหาผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงวิธีหรือขั้นตอนในการคิดค่าบริการวิชาชีพของกลุ่มบุคคลดังกล่าวบางประการ กล่าวคืออาจต้องใช้วิธีการกำหนดตัวเลขราคากลางของมูลค่างานก่อสร้างทั้งหมดขึ้นมาก่อน แล้วใช้เทียบคิดค่าบริการวิชาชีพในการประกวด CM ตั้งแต่ก่อนที่จะมีการประมูลหาผู้รับเหมาก่อสร้างนั่นเอง เพื่อที่จะให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวได้เข้ามาช่วยเหลือโครงการในขั้นตอนระหว่างการประมูลงานก่อสร้างได้ ทั้งนี้อาจมีกรณีระบุว่าค่าบริการวิชาชีพของ CM กลุ่มนี้จะแปรตามมูลค่างานก่อสร้างจริงทั้งหมดเมื่อการประมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในอัตราเดิมคือร้อยละ 2 สำหรับมูลค่างานก่อสร้าง 10 ล้านบาทแรก และร้อยละ 1.75 ของมูลค่างานก่อสร้างทั้งหมดสำหรับส่วนที่เกินจาก 10 ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่มากกว่าราคากลางค่าก่อสร้างที่ได้นำมาสมมติใช้ไป ในขั้นตอนการประกวด CM ก่อนหน้านั้นแล้วนั่นเอง

6.2.3 ค่าบริการวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ

โครงการก่อสร้างอาคารราชการ

ก. ค่าบริการวิชาชีพซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่บริหารงานก่อสร้างให้แก่โครงการอาคารราชการได้รับ นั้น เป็นจำนวนเงินที่ไม่มากนักเมื่อเทียบกับค่าตอบแทนซึ่งฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างจะได้รับ และจำนวนเงินค่าบริการวิชาชีพดังกล่าวนั้นก็นับได้ว่าเป็นเพียงจำนวนเดียว ซึ่งทางบุคคลกลุ่มดังกล่าวจะได้จากการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นการแก้ไขปัญหาระยะยาวเรื่องค่าบริการวิชาชีพต่ำเกินไปซึ่งเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าต้องเปลี่ยนแปลงการกำหนดอัตราค่าบริการวิชาชีพของบุคคลกลุ่มดังกล่าวเพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้โดยหากยังคงต้องการที่จะใช้วิธีคิดเป็นร้อยละในลักษณะเช่นเดิมอยู่นั้น ควรต้องมีการจัดแบ่งระดับของมูลค่างานก่อสร้างออกเป็นช่วงๆ ให้มีความเหมาะสมมากกว่าในปัจจุบัน แล้วกำหนดให้มีการคิดค่าบริการวิชาชีพในอัตราที่แตกต่างกันไป คือโครงการที่มีมูลค่างานก่อสร้างน้อย ก็ควรจะได้รับค่าบริการวิชาชีพที่อยู่ในอัตราแรกๆ ซึ่งเป็นอัตราที่ค่อนข้างมาก แล้วลดลงตามลำดับสำหรับส่วนที่เกินจากอัตราแรกขึ้นไป ทั้งนี้อาจใช้วิธีการกำหนดอัตราค่าบริการโดยพิจารณาจากลักษณะหรือประเภทของโครงการ ที่จะมีการว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างประกอบด้วยก็เป็นได้ ในที่นี้ผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างวิธีการแบ่งประเภทของโครงการก่อสร้างออกเป็นกลุ่มๆ ดังต่อไปนี้

- โครงการประเภทที่ 1 หมายถึง สิ่งก่อสร้างถาวรที่บุคคลสามารถเข้าอยู่หรือใช้สอยได้ เช่น อาคารสาธารณะ ที่ทำการ โรงยิมเนเซียม สนามกีฬารวมทั้งสิ่งก่อสร้างอย่างอื่นที่สร้างเพื่อประโยชน์ใช้สอยของอาคารนั้น เช่น เสาธง รั้ว ถนน หอดังน้ำ ประปา ไฟฟ้า สะพาน และให้รวมถึงสิ่งก่อสร้างดังกล่าวมาแล้วข้างต้นที่ต่อเติม ปรับปรุงหรือ ซ่อมแซมด้วย
- โครงการประเภทที่ 2 หมายถึง สิ่งก่อสร้างประกอบตัวอาคารทางด้านงานวิศวกรรม ซึ่งไม่ได้มีการดำเนินการก่อสร้างพร้อมกับตัวอาคาร เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบปรับอากาศ ระบบติดต่อสื่อสาร ฯลฯ
- โครงการประเภทที่ 3 หมายถึง สิ่งก่อสร้างทางด้านภูมิสถาปัตยกรรม โดยรวมถึงงานสาธารณูปการที่เป็นส่วนประกอบ เช่น ถนน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ ประปา ไฟฟ้า

- โครงการประเภทที่ 4 หมายถึง สิ่งก่อสร้างที่เป็นงานตกแต่งภายในหรือครุภัณฑ์ออกแบบเฉพาะที่

จะเห็นได้ว่าลักษณะและวิธีการคิดค่าที่กล่าวไปข้างต้นนั้น ก่อนข้างคล้ายกับการคิดค่าบริการวิชาชีพของสถาปนิก ซึ่งทางสมาคมสถาปนิกสยามได้มีการกำหนดไว้แน่นอน อย่างไรก็ตามผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรต้องพิจารณาถึงวิธีการอื่นในหลายๆแนวทาง เพื่อที่จะสามารถนำมาเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียให้ได้ทราบว่า วิธีการคิดในลักษณะใดที่จะเหมาะสม มีประสิทธิภาพเป็นธรรม และสร้างความพึงพอใจให้กับทางฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องได้มากที่สุด

ข. ในการกำหนดจำนวนบุคลากรของฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง เพื่อให้เข้าปฏิบัติหน้าที่ประจำโครงการก่อสร้างบาง โครงการนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่บุคลากรในบางตำแหน่งจะต้องอยู่ประจำตลอดทุกช่วงเวลาการดำเนินโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสิ้น ดังนั้นจึงอาจเปลี่ยนแปลงในส่วนดังกล่าวนี้ได้ โดยการผ่อนปรนแก่ฝ่ายผู้บริหารงานก่อสร้าง ให้มีการส่งบุคลากรเฉพาะในตำแหน่งที่มีความจำเป็นสำหรับแต่ละช่วงเวลาเข้าปฏิบัติหน้าที่แก่ทางโครงการ ซึ่งก็อาจจะเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถลดค่าใช้จ่ายของทางหน่วยงานราชการในการจัดจ้างบุคลากรได้อย่างเหมาะสม

ค. ลดความล่าช้าของขั้นตอนต่างๆในการอนุมัติเงินค่าบริการวิชาชีพ ให้แก่ทางผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง โดยให้มีการกำหนดระยะเวลาเป็นตัวเลขจำนวนวันไว้ในขั้นตอนของการทำสัญญาว่าจ้างว่า หลังจากการยื่นเอกสารขอส่งมอบงานในแต่ละงวดแล้วนั้น ฝ่ายเจ้าของโครงการต้องทำการตรวจรับงานให้เสร็จสิ้นภายในกี่วัน และผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจะได้รับค่าธรรมเนียมการปฏิบัติหน้าที่ ภายในกำหนดระยะเวลาเท่าไรต่อไปหลังจากนั้น ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรมและเพื่อความคล่องตัวทางด้านการเงินของบุคลากรฝ่ายดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการใช้เป็นตัวกำกับระยะเวลาการดำเนินงาน ของเจ้าหน้าที่ภายในองค์กรของฝ่ายเจ้าของโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

ง. สำหรับโครงการก่อสร้างอาคารราชการบางโครงการในปัจจุบันนั้น เมื่อการก่อสร้างเลยจากกำหนดเวลาที่ได้ระบุไว้ในสัญญาออกไป ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างยังมีความเสี่ยงอยู่ ที่จะไม่ได้รับค่าธรรมเนียมของการให้บริการวิชาชีพสำหรับช่วงเวลาดังกล่าว ในขณะที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกระทั่งการดำเนินโครงการเสร็จสิ้น ซึ่งนี่ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งซึ่งไม่

เป็นธรรมเนียมต่อบุคคลกลุ่มนี้ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าน่าจะต้องมีการกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในสัญญาว่าจ้างตั้งแต่ช่วงเริ่มแรกว่า ถ้าเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นแล้วนั้นทางโครงการจะมีแนวทางในการจ่ายค่าบริการวิชาชีพแก่ฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างอย่างไร

ข้อเสนอแนะ

โครงการก่อสร้างภาคเอกชน

ก. ในการเสนอเข้าปฏิบัติหน้าที่บริหารงานก่อสร้าง ให้แก่โครงการก่อสร้างภาคเอกชนใด ๆ นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการหาข้อมูลที่ชัดเจน เกี่ยวกับองค์กรฝ่ายเจ้าของโครงการถึงความพร้อมในด้านต่างๆที่เป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งจะทำการดำเนินงานโครงการนั้นๆเป็นไปได้อย่างราบรื่น ทั้งนี้รวมถึงภาวะการเงินของเจ้าของโครงการด้วย ว่ามีสถานการณ์เป็นอย่างไรทั้งในอดีตและปัจจุบัน อีกทั้งควรต้องทราบถึงนิสัยใจคอส่วนตัวของทางฝ่ายเจ้าของโครงการว่าจะไม่มีปัญหาขัดแย้งในเรื่องการจ่ายเงินแน่นอนแล้ว หลังจากนั้นจึงค่อยตัดสินใจรับงาน นอกจากนี้แล้วในขั้นตอนการทำสัญญาว่าจ้าง กับทางฝ่ายเจ้าของโครงการ ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจำเป็นต้องมีการตรวจสอบให้ถี่ถ้วนเรียบร้อยว่าไม่มีการตกหล่น ผิดพลาดในประเด็นใดๆแล้วทั้งสิ้น ทั้งนี้เพื่ออย่างน้อยจะได้สามารถเก็บไว้ใช้เป็นหลักฐานในการต่อรองภายหลังได้

ข. สำหรับกรณีโครงการก่อสร้างภาคเอกชนที่มีราคาค่าก่อสร้างสูงมากๆ แล้วอัตราค่าบริการวิชาชีพที่ได้รับมักจะกลายเป็นจำนวนเงินในอัตราที่ค่อนข้างจะต่ำลงมากกว่าปกตินั้น ควรแก้ไขโดยการที่

1) ทางกลุ่มผู้ที่ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างรายต่าง ๆ นั้นเอง ไม่ควรพยายามแข่งขันกันลดราคาค่าบริการลงเพื่อให้ได้งาน แต่น่าที่จะพยายามแข่งขันกันทางด้านเทคนิค วิธีการปฏิบัติงาน จะเหมาะสมมากกว่า ทั้งนี้นอกจากทำให้ค่าบริการวิชาชีพที่ได้รับจะเป็นอัตราที่ไม่น่าพึงพอใจนักแล้ว ยังส่งผลให้เป็นแนวทางปฏิบัติกันในลักษณะเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ อีกด้วย

2) จัดตั้งให้มีหน่วยงานทางราชการและสมาคมวิชาชีพ ซึ่งจะมาดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทางสายวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างโดยเฉพาะขึ้นก่อน ต้องเริ่มให้มีการวางแผน กำหนดระเบียบแนวทางการดำเนินงานต่างๆ แล้วจัดให้มีการขึ้นตอนกำกับดูแล ควบคุมการปฏิบัติวิชาชีพดังกล่าวนี้อย่างใกล้ชิด รวมถึงต้องมีการกำหนดอัตราค่าบริการวิชาชีพขึ้นมาบังคับใช้ ในลักษณะเช่นเดียวกับการที่สมาคมสถาปนิกสยามได้มีการกำหนดอัตราค่าบริการวิชาชีพสถาปนิกขึ้นมาใช้นั่นเอง

6.2.4 ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อเสนอแนะ

ก. ให้มีการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างไว้ในสัญญาการจัดจ้างของทางฝ่ายเจ้าของโครงการ ทั้งนี้ต้องระบุให้ชัดเจนถึงขอบเขตหน้าที่ในการให้บริการของบุคคลกลุ่มนี้ว่า ต้องทำอะไรบ้าง ไม่ต้องทำอะไรบ้าง ไม่ควรมีการใช้คำว่า ช่วยจัดทำ ช่วยทำ ช่วยแนะนำ ช่วยปรึกษา ในเอกสารสัญญาดังกล่าว

ข. ควรต้องมีการกำหนดบทลงโทษหรือบทปรับใดๆ ต่อทางผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง เมื่อเกิดความเสียหายในด้านต่างๆขึ้นกับโครงการก่อสร้าง ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการกระทำหรือละเว้นกระทำการใดๆจากบุคลากรกลุ่มดังกล่าว โดยที่การกำหนดความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆดังกล่าวนั้น อาจกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในสัญญาจัดจ้าง ที่ทำขึ้นตั้งแต่ช่วงต้นของโครงการได้เลยว่าการได้รับผิดชอบเป็นจำนวนเงินหรือสิ่งของใดๆ โดยกำหนดให้ชัดเจนในอัตราที่แน่นอน เช่น อาจคิดเป็นร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ของมูลค่างานก่อสร้างรวมทั้งหมดหรือแยกออกตามประเภทของงาน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความไม่ชัดเจนขึ้นในภายหลัง ซึ่งในขณะเดียวกันนั้น เมื่อได้มีการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง รวมถึงบทลงโทษหรือบทปรับใดๆในกรณีที่เกิดความเสียหายทางด้านต่างๆขึ้นอย่างชัดเจนแล้ว ทางฝ่ายเจ้าของโครงการนั้นก็จำเป็นต้องให้อำนาจในการตัดสินใจและอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ต่อกลุ่มบุคคลดังกล่าว รวมทั้งต้องรับฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเหมาะสมด้วย

ค. ในประเด็นการรับผิดชอบทางกฎหมายต่อเหตุการณ์ต่างๆที่อาจขึ้นนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำหรับบางกรณีแล้วผู้ที่ควรต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงของโครงการก่อสร้างอาจไม่ใช่ทางฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างเสมอไป แต่อาจจะเป็นทางฝ่ายผู้ออกแบบ ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง หรือแม้กระทั่งทางฝ่ายเจ้าของโครงการเอง ดังนั้นจึงควรต้องมีการวิเคราะห์ให้ถี่ถ้วน ว่าการกระทำของบุคคลกลุ่มใดเป็นต้นเหตุหลักที่ก่อให้เกิดความผิดพลาดแก่โครงการก่อสร้างขึ้น จนถึงขั้นที่ต้องมีการรับผิดชอบทางกฎหมายดังกล่าว แล้วจึงดำเนินการให้บุคคลกลุ่มนั้นเป็นผู้ที่รับผิดชอบไปตามสมควร ตัวอย่างเช่น

- หากเกิดความเสียหายขึ้น จากแบบซึ่งทางผู้ออกแบบได้ทำมาตั้งแต่ช่วงเวลาการออกแบบ และทางผู้รับเหมาก่อสร้างก็ได้ดำเนินการก่อสร้างไปตามแบบดังกล่าวซึ่งได้มีการขออนุญาตก่อสร้างต่อทางราชการไปเรียบร้อยแล้วนั้น ผู้ที่ควรต้องรับผิดชอบในกรณีนี้ก็คือทางผู้ออกแบบ และเจ้าหน้าที่ของทางราชการซึ่งทำหน้าที่ตรวจอนุญาตให้สามารถก่อสร้างได้นั้นเอง
- หากเกิดความเสียหายขึ้นในช่วงระหว่างการก่อสร้าง เนื่องจากทางผู้รับเหมาไม่ได้ดำเนินการก่อสร้าง ตามรูปแบบที่ผู้ออกแบบทำมาและได้รับการอนุญาตจากทางราชการให้ก่อสร้างได้แล้วนั้น ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างและผู้รับเหมาก่อสร้างก็น่าที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งนี้จำเป็นต้องใช้วิธีพิจารณาจากหลักฐานทางเอกสารต่างๆประกอบร่วมด้วย
- หากเกิดความเสียหายขึ้นในช่วงระหว่างการก่อสร้าง เนื่องจากทางผู้รับเหมาไม่ได้ใช้วิธีการและเทคนิคให้ถูกต้องตามมาตรฐานงานก่อสร้าง หรือไม่มีขั้นตอนการควบคุมความปลอดภัยในการก่อสร้างอย่างเพียงพอแล้ว ผู้ที่ควรต้องรับผิดชอบในกรณีนี้ก็คือทางฝ่ายของผู้รับเหมาอย่างแน่นอน

สำหรับในช่วงเวลาที่ผ่านมานั้น เมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสียหายขึ้นจากแบบซึ่งทางผู้ออกแบบได้ทำมาตั้งแต่ช่วงเวลาการออกแบบ และทางผู้รับเหมาก่อสร้างก็ได้ดำเนินการก่อสร้างไปตามแบบดังกล่าวแล้ว ทางฝ่ายผู้ออกแบบก็จะต้องมีส่วนรับผิดชอบทางกฎหมายเนื่องจากการเซ็นชื่อเป็นผู้ที่ได้ทำแบบไว้ แต่ในกรณีของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ซึ่งมักจะไม่ได้ลงนามเป็นผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ดังนั้นก็จะรอดพ้นจากความผิดต่างๆไปได้เมื่อถึงที่สุดนั่นเอง ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า หากในโครงการก่อสร้างใดๆมีการกำหนดให้ผู้บริหารงานก่อสร้าง ต้องลงนามเป็นผู้ควบคุมการก่อสร้างคู่กันกับทางฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างแล้ว อาจเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยควบคุมให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง มีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งจะส่งผลให้บุคคลกลุ่มดังกล่าวเข้มงวดต่อการดำเนินงานก่อสร้างของฝ่ายผู้รับเหมามากยิ่งขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้เมื่อได้มีการลงชื่อขออนุญาตก่อสร้างโดยเป็นผู้ควบคุมงานคู่กันแล้วนั้น หากเกิดเหตุการณ์ใดๆที่ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นภายในโครงการก่อสร้าง จะส่งผลให้ได้มีการพิจารณาหาสาเหตุของการเกิดเหตุการณ์นั้นๆ จากทั้งทางฝ่ายผู้รับเหมาและผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยเพิ่มความเป็นธรรมให้มากยิ่งขึ้นต่อฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างอีกทางหนึ่งด้วย

6.2.5 การขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ก. วิธีการพิจารณาหรือระเบียบปฏิบัติเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ของทั้งสถาปนิกและวิศวกร ควรมีการจำแนกออกเป็นประเภทอย่างชัดเจน ตามลักษณะหรือเทคนิควิธีการปฏิบัติงาน คือ ด้านการออกแบบ ด้านการควบคุมงานก่อสร้างหรืออำนวยการก่อสร้าง ทั้งนี้โดยต้องให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ทางสายงานต่างๆ ในระดับที่เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะใช้วิธีเช่นไรในการพิจารณาก็ตาม สำหรับในที่นี้ผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างการใช้วิธีสอบด้วยข้อสอบตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือหากการพิจารณาเพื่อมอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพให้แก่บุคคลใดนั้นยังคงจะใช้การสอบดังที่เป็นอยู่ ก็ควรกำหนดลักษณะข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบทางแต่ละสาขา ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะและเทคนิคการปฏิบัติงานจริงให้มากที่สุด นั่นคือสำหรับข้อสอบของผู้ที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เป็นสถาปนิกด้านการควบคุมงานก่อสร้างหรืออำนวยการก่อสร้าง ก็ควรจะยึดแนวความคิดที่ว่าเป็นการสอบเพื่อวัดระดับความรู้ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ เทคนิคการติดตั้งและวิธีการก่อสร้างต่างๆ การประยุกต์ใช้และปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์จริงเป็นประเด็นหลักสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามยังจำเป็นที่จะต้องมีการทดสอบทางด้านความคิดสร้างสรรค์ ในส่วนของงานออกแบบร่วมอยู่ด้วย ทั้งนี้โดยอาจใช้วิธีการกำหนดให้เป็นสัดส่วนที่มีความเหมาะสมระหว่างข้อสอบทั้งสองส่วนดังกล่าว ตัวอย่างเช่น

- ผู้ที่ต้องการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ด้านการควบคุมงานก่อสร้างหรืออำนวยการก่อสร้าง จะต้องผ่านเกณฑ์การสอบที่ประกอบไปด้วยข้อสอบประเภทความรู้ทางด้านเทคนิคการติดตั้งวัสดุอุปกรณ์และวิธีการก่อสร้างลักษณะต่างๆ รวมถึงการประยุกต์ใช้และปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์จริงในสัดส่วน 60 % ต่อข้อสอบประเภทที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และความรอบรู้ในเรื่องของประเภทและคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ อีก 40 %
- ผู้ที่ต้องการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้านการออกแบบ จะต้องผ่านเกณฑ์การสอบที่ประกอบไปด้วย ข้อสอบประเภทซึ่งต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และความรอบรู้เรื่องประเภทและคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในสัดส่วน 60 เปอร์เซ็นต์ ต่อข้อสอบประเภทความรู้ด้านเทคนิคการติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ วิธีการก่อสร้างลักษณะต่างๆ รวมทั้งการประยุกต์ใช้และปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์จริงอีก 40 เปอร์เซ็นต์

ข. อาจมีการกำหนดด้วยว่า ผู้ที่จะสามารถเข้ารับการทดสอบได้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในสายงานดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลากี่ปี ทั้งนี้เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีประสบการณ์และคุณภาพตรงตามสายงานอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตามในการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการใดๆ เป็นเกณฑ์กำหนดในการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนั้น ควรได้มีการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนในหลายๆแนวทางที่สามารถเป็นไปได้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้วิธีการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุดมาปฏิบัติใช้จริง

ค. ในการขอเลื่อนประเภทก็เช่นเดียวกัน ควรดำเนินการในลักษณะเดียวกับการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในขั้นแรก กล่าวคือแบ่งแยกสาขาหรือประเภทออกให้ชัดเจน กำหนดการพิจารณาให้คะแนนผลงานตามสายวิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่ปฏิบัติงานทางสายวิชาชีพใดมา ก็จะสามารถดำเนินการสอบเลื่อนวุฒิได้ด้วยวิธีและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมมากกว่า

จากที่ได้หยิบยกข้อกำหนดในการขอเลื่อนประเภท ของผู้ที่ประกอบวิชาชีพสถาปนิกให้พิจารณาไปแล้วครั้งหนึ่งในบทที่ 5 ซึ่งมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ขอรับใบอนุญาตประเภทสามัญสถาปนิก จะต้องยื่นผลงานตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้
  - งานออกแบบอย่างเดี่ยวไม่น้อยกว่า 3 ผลงาน หรือ
  - งานออกแบบ 2 ผลงานและงานอำนวยความสะดวกก่อสร้างอีกไม่น้อยกว่า 3 ผลงาน
- (2) ผู้ขอรับใบอนุญาตประเภทวุฒิสถาปนิก จะต้องยื่นผลงานตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้
  - งานออกแบบอย่างเดี่ยวไม่น้อยกว่า 7 ผลงาน หรือ
  - งานออกแบบ 5 ผลงานและงานอำนวยความสะดวกก่อสร้างอีกไม่น้อยกว่า 5 ผลงาน หรือ
  - งานออกแบบ 5 ผลงานและงานให้คำปรึกษาอีกไม่น้อยกว่า 7 ผลงาน หรือ
  - งานออกแบบ 5 ผลงานและงานอำนวยความสะดวกก่อสร้างไม่น้อยกว่า 3 ผลงาน และงานให้คำปรึกษาอีกไม่น้อยกว่า 4 ผลงาน

จะเห็นได้ว่า ข้อกำหนดในการขอเลื่อนประเภทใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่เป็นอยู่นั้น บังคับใช้โดยรวมสำหรับสถาปนิกทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรที่จะมีการกำหนดเกณฑ์ในการขอเลื่อนประเภทใบอนุญาตประกอบวิชาชีพดังกล่าว แยกออกสำหรับแต่ละสายวิชาชีพซึ่งมีลักษณะการให้บริการที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะขึ้น ทั้งนี้อาจใช้หลักเกณฑ์ในการทำงานเดียวกันกับข้อกำหนดที่มีอยู่เดิม ซึ่งเป็นข้อกำหนดสำหรับสถาปนิกทางสายวิชาชีพออกแบบ นั่นคือหากเป็น

การกำหนดขึ้นเพื่อสถาปนิกที่ปฏิบัติงานด้านการอำนวยความสะดวกก่อสร้าง หรือการให้คำปรึกษา ก็เปลี่ยนจากการกำหนดว่าจะต้องใช้ผลงานการออกแบบเป็นจำนวนเท่าไร ในการขอเลื่อนประเภทใบอนุญาตเป็นประเภทสามัญสถาปนิก หรือวุฒิสถาปนิก ดังเช่นที่ได้ยกตัวอย่างมาข้างต้นนั้น เป็นผลงานการอำนวยความสะดวกก่อสร้างหรือผลงานการให้คำปรึกษา ในจำนวนที่เท่ากันนั่นเอง ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่าการให้คะแนนผลงานที่ยื่นเข้ามา เพื่อขอเลื่อนประเภทใบอนุญาตนั้น ไม่ว่าจะเป็นผลงานทางด้านการออกแบบ ผลงานทางด้านอำนวยความสะดวกก่อสร้าง หรืองานให้คำปรึกษาก็ตาม ควรจะได้รับการพิจารณาให้คะแนนในระดับความสำคัญที่เท่าเทียมกัน สำหรับแต่ละบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในแต่ละสายงานซึ่งมีความแตกต่างกันทางวิชาชีพ

การเปลี่ยนแปลงวิธีการและเกณฑ์กำหนดในการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ซึ่งได้กล่าวไปข้างต้น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงการให้คะแนนในการขอเลื่อนประเภทใบอนุญาตนั้น จะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรเพื่อก้าวไปสู่การเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยตรงทางสายวิชาชีพต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

6.3 ข้อเสนอแนะในเรื่องปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง

6.3.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายเจ้าของโครงการ

ข้อเสนอแนะ

โครงการก่อสร้างอาคาร

ก. สำหรับปัญหาจากฝ่ายเจ้าของโครงการอาคาร ซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้งมากที่สุดคือการคัดเลือกผู้รับเหมาโดยยึดราคาต่ำสุดเป็นหลักนั้น ผู้วิจัยพบว่าแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมที่สุดก็คือ

1) ทางฝ่ายเจ้าของโครงการอาคารควรต้องใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกบริษัทรับเหมาก่อสร้างที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงาน รวมถึงคุณสมบัติที่แท้จริงของบุคลากรเป็นหลักสำคัญ นอกจากนั้นแล้วในการพิจารณาดังกล่าวควรต้องดำเนินการอย่างชัดเจน กล่าวคือต้องมีการประกาศผลอย่างเป็นทางการโดยอธิบายเหตุผลในการพิจารณาเลือกให้ได้รับทราบทั่วกัน พร้อมทั้งตอบข้อซักถามต่างๆอีกด้วย

2) ทำการว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง เข้ามาปฏิบัติหน้าที่แก่โครงการ ในช่วงเวลาตั้งแต่ยังไม่มีประกวดผู้รับเหมาก่อสร้าง และให้บุคคลกลุ่มดังกล่าวทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาช่วยแนะนำและเสนอความคิดเห็นในการคัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้าง หรือช่วย

ทำ PRE QUALIFICATION ของผู้เข้าประกวดราคาก่อสร้างทั้งหมด จัดการประมูล และตรวจสอบเทียบราคาประมูล ก็น่าที่จะทำให้ได้ผู้รับเหมาซึ่งมีความพร้อมในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวงการค้าก่อสร้างตลอดเวลา จึงมีความรอบรู้ในแวดวงของผู้รับเหมาเป็นอย่างดีนั่นเอง

ข. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายเจ้าของโครงการภาคราชการบ่อยครั้งในอันดับรองลงไป ก็คือการดำเนินการตัดสินใจอย่างล่าช้า และอนุมัติงานในส่วนต่างๆล่าช้านั่นเอง สำหรับแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมมากที่สุดนั้นก็คือ ต้องให้มีการปรับปรุงความรวดเร็วในการติดต่อประสานงาน ภายในองค์กรฝ่ายราชการเอง

- 1) เปลี่ยนแปลงระเบียบปฏิบัติบางประการ โดยอาจกำหนดระยะเวลาเป็นจำนวนวัน ในแต่ละส่วนของขั้นตอนการดำเนินงานแต่ละขั้นไว้ให้ชัดเจน
- 2) พัฒนาศักยภาพของบุคลากร ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในส่วนต่างๆขององค์กรด้วย โดยอาจจัดให้มีการอบรมความรู้ที่จำเป็นเพิ่มเติม การดูงาน ฯ

ข้อเสนอแนะ

โครงการก่อสร้างภาคเอกชน

ทางด้านของปัญหาที่เกิดขึ้นจากเจ้าของโครงการภาคเอกชน ซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้งมากที่สุดและสามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปก็คือ การเปลี่ยนการตัดสินใจบ่อยครั้งมากนั่นเอง ในบางกรณีการกระทำดังกล่าวก็ส่งผลกระทบต่อหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างมาก ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าแนวทางการลดปัญหาดังกล่าว ก็ขึ้นอยู่กับฝ่ายเจ้าของโครงการอีกเช่นกัน นั่นคือเมื่อจำเป็นต้องพิจารณาตัดสินใจในประเด็นใดๆก็ตาม ควรที่จะคำนึงถึงข้อดีข้อเสียให้ถี่ถ้วนก่อนที่จะสั่งดำเนินการใดๆต่อไป ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในภายหลัง หรืออาจร่วมปรึกษากับผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างและผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่างๆ ก่อนที่จะตัดสินใจสั่งดำเนินการ ปัญหาเปลี่ยนการตัดสินใจบ่อยครั้งมากของเจ้าของโครงการภาคเอกชนก็น่าที่จะลดน้อยลงกว่าที่เป็นอยู่ได้

6.3.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้ออกแบบ

ข้อเสนอแนะ

ก. สำหรับปัญหาของการที่ผู้ออกแบบมักจะทำการออกแบบซึ่งต้องใช้งบประมาณในการก่อสร้างสูงกว่าที่มีการกำหนดไว้แต่แรกนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะการแก้ไขหรือลดปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการต่อไปนี้

1) กำหนดให้ทางองค์กรของผู้ออกแบบนั้น ต้องจัดให้มีบุคลากรซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินราคาโดยเฉพาะไว้ ทำหน้าที่คอยดูแล ควบคุม ให้แบบซึ่งทางผู้ออกแบบจะทำสำเร็จออกมา มีราคาต่ำกว่าก่อสร้างอยู่ในวงเงินงบประมาณซึ่งได้กำหนดไว้

2) ในการส่งแบบขึ้นสมบูรณ์ให้กับทางฝ่ายเจ้าของโครงการนั้น ต้องกำหนดว่าให้ผู้ออกแบบทำการจัดส่งเอกสารข้อมูลที่ได้ทำการตรวจสอบราคาค่าก่อสร้างจากแบบดังกล่าวมาเป็นอย่างดีแล้วว่าอยู่ในงบประมาณที่ได้ตั้งไว้

3) ใช้วิธีกำหนดในสัญญาว่าจ้างออกแบบว่าให้บุคลากรของทางเจ้าของโครงการรวมทั้งทางฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง สามารถที่จะได้มีโอกาสเข้าร่วมรับรู้การดำเนินงานในระหว่างช่วงการออกแบบ ของทางองค์กรผู้ออกแบบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งก็เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถจะช่วยลดปัญหาความผิดพลาดทางด้านของงบประมาณดังที่กล่าวไปแล้วได้

ข. ส่วนปัญหาการออกแบบเสร็จล่าช้ากว่ากำหนดการที่ได้ตั้งไว้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ สามารถดำเนินการได้ตามขั้นตอนต่างๆดังต่อไปนี้

1) กำหนดแนวทางการออกแบบที่ชัดเจน ให้ได้ตรงตามความต้องการของฝ่ายเจ้าของโครงการ และต้องมีการอธิบายสรุปให้ทางฝ่ายเจ้าของโครงการเข้าใจ ได้ถูกต้องตรงกันกับแนวคิดของทางผู้ออกแบบ

2) มีกำหนดระยะเวลาในการออกแบบที่แน่นอนไว้ในสัญญาว่าจ้าง เพื่อให้ไม่เกิดความล่าช้าของการดำเนินงานในขั้นตอนดังกล่าวอีกต่อไป หรืออาจกำหนดเป็นบทปรับไว้ หากผู้ออกแบบไม่สามารถดำเนินงานในส่วนดังกล่าวให้เสร็จสิ้นได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้การกำหนดบทปรับนั้นอาจใช้วิธีนับเป็นจำนวนวัน แล้วคิดจำนวนเงินเป็นอัตราร้อยละเทียบกับมูลค่างานก่อสร้างทั้งหมดก็ได้

ค. ปัญหาจากผู้ออกแบบที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหน่วยงานราชการ และเกิดขึ้นบ่อยครั้งกว่าผู้ออกแบบที่สังกัดบริษัทเอกชน คือ แบบที่ทำเสร็จออกมาไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ขาดรายละเอียดที่จำเป็น รวมทั้งมักจะไม่ให้ฝ่ายอื่นๆร่วมรับรู้ข้อมูลตั้งแต่ช่วงออกแบบนั้น สำหรับประเด็นแบบที่ทำเสร็จออกมาไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรและขาดรายละเอียดที่จำเป็นนั้น ก็มีสาเหตุสำคัญเนื่องมาจาก การที่บุคลากรขององค์กรผู้ออกแบบมีประสบการณ์ในการออกแบบไม่เพียงพอ ขาดความรู้ที่จำเป็นในหลายๆด้านซึ่งมีความเกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งยังอาจขึ้นเกิดจากปัญหาภายในองค์กรของผู้ออกแบบนั้นๆ ที่มีบุคลากรทางด้านต่างๆไม่ครบถ้วนหรือเพียงพอต่อการดำเนินงานอีกด้วย การแก้ไขในประเด็นดังกล่าวนี้ก็สามารถที่จะกระทำได้โดย

1) กำหนดคุณสมบัติที่ต้องการของผู้ที่จะสมัครเข้าทำงานในฝ่ายออกแบบ ภายในหน่วยงานต่างๆซึ่งสังกัดภาคราชการนั่นเอง โดยอาจจัดให้มีการสอบคัดเลือกด้วยวิธีที่เหมาะสมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

2) ใช้วิธีส่งเสริมให้เกิดมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในหน่วยงาน เช่น การจัดให้มีการอบรมความรู้ทางด้านต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอแก่บุคลากรของหน่วยงาน

ง. ส่วนประเด็นเรื่องผู้ออกแบบจากหน่วยงานราชการ มักจะไม่ให้ฝ่ายอื่นๆร่วมรับรู้ข้อมูล ตั้งแต่ช่วงระหว่างการออกแบบ ก็น่าที่จะเป็นผลเนื่องมาจากข้อกำหนดในระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งทำให้หน่วยงานราชการส่วนใหญ่สามารถว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างเข้ามาปฏิบัติหน้าที่แก่ทางโครงการได้ ตั้งแต่เมื่อเริ่มมีการก่อสร้างเป็นต้นไป ซึ่งก็หมายถึงว่าเป็นช่วงเวลาหลังจากที่แบบส่วนใหญ่เสร็จเรียบร้อยแล้วนั่นเอง ในประเด็นนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า สำหรับโครงการก่อสร้างใดๆของภาคราชการ ซึ่งสามารถว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างเข้ามาปฏิบัติหน้าที่แก่ทางโครงการได้ ตั้งแต่ช่วงระหว่างการออกแบบแล้วนั้นก็ควรที่จะดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อที่จะเป็นการช่วยลดปัญหาต่างๆทางด้านคุณภาพของงานแบบลงได้ส่วนหนึ่งด้วย

6.3.3 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้าง

ข้อเสนอแนะ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาทั้งหมดซึ่งเกิดขึ้นจากฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น ควรเริ่มที่วิธีการพิจารณาคัดเลือกของทางฝ่ายเจ้าของโครงการนั่นเอง กล่าวคือ

1) การตัดสินใจนั้นควรเน้นหนักที่ความรู้ทางด้านเทคนิคและการก่อสร้างต่างๆ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ คุณสมบัติที่เหมาะสมของบุคลากร ซึ่งทางองค์กรของผู้รับเหมาต่างๆเสนอให้เข้าปฏิบัติหน้าที่แก่โครงการ รวมทั้งควรต้องพิจารณาสถานะด้านการเงินของบริษัทรับเหมาก่อสร้างเหล่านั้นด้วยว่าเป็นอย่างไรทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างภาครัฐควรเปลี่ยนแปลงแนวทางการตัดสินใจเลือกผู้รับเหมา นั่นคือไม่ควรที่จะยึดว่าผู้รับเหมาที่เสนอราคาต่ำสุดจะเป็นผู้ที่ชนะการประมูลเสมอไป หากแต่ควรที่จะพิจารณาถึงความเหมาะสมจากทุกๆด้านรวมกันดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อที่จะสามารถลดการเกิดปัญหาต่างๆระหว่างช่วงเวลาก่อสร้างจากฝ่ายผู้รับเหมาได้นั่นเอง นอกจากนี้แล้วเนื่องจากตลอดช่วงเวลาก่อสร้างดำเนินโครงการนั้น ผู้รับเหมาก่อสร้างนับได้ว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการที่จะดำเนินงานให้โครงการเสร็จสมบูรณ์ ฉะนั้นจึงควรต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการคัดเลือก

2) สำหรับโครงการภาครัฐการนั้น หากสามารถเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาก่อสร้างจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ให้เข้าปฏิบัติหน้าที่แก่โครงการได้ตั้งแต่ในช่วงหลังการออกแบบเป็นต้นไป บุคคลกลุ่มดังกล่าวก็จะสามารถมีโอกาสให้คำแนะนำ จัดทำ PRE QUALIFICATION ของผู้เข้าประกวดราคาก่อสร้างทั้งหมด จัดการประมูล และตรวจสอบเทียบราคาประมูล รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาแก่ฝ่ายเจ้าของโครงการในการพิจารณาคัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้างอีกด้วย ก็น่าที่จะทำให้ได้ผู้รับเหมาซึ่งมีความพร้อมในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

6.4 ข้อจำกัดการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างอาคารราชการและภาคเอกชน ซึ่งจำเป็นต้องใช้ปริมาณของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยให้มากเพียงพอ ดังนั้นข้อจำกัดที่สำคัญๆในการวิจัยครั้งนี้ก็คือเรื่องของระยะเวลาในการทำวิจัยนั่นเอง สำหรับเหตุผลประกอบและข้อจำกัดทางด้านอื่นๆที่ผู้วิจัยพบนั้น เป็นดังข้อมูลที่กำลังจะกล่าวถึงต่อไป

ก. ในการเก็บข้อมูลส่วนหลักนั้น จะต้องดำเนินการกับทางบริษัทบริหารงานก่อสร้างรายต่างๆที่มีในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถที่จะดำเนินการได้กับกลุ่มบริษัทดังกล่าวทั้งหมดที่มีอยู่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาที่จำกัด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการหากลุ่มตัวอย่างขึ้นมาเพื่อใช้เป็นตัวแทนในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้แล้วสำหรับข้อมูลเพิ่มเติม จากฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ซึ่งประกอบด้วย เจ้าของโครงการ ผู้ออกแบบ ผู้รับเหมา ก่อสร้าง ก็เช่นเดียวกันกับในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหลัก นั่นคือผู้วิจัยจำเป็นต้องใช้วิธีการหากลุ่มตัวอย่างมาเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย และในบางกรณีนั้น การใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของสมาชิกทั้งหมดสำหรับการวิจัยใดๆ อาจจะไม่สามารถแสดงภาพรวมทั้งหมดของสมาชิกภายในกลุ่มได้อย่างดีที่สุดนั่นเอง

ข. เนื่องจากการที่วงการก่อสร้างในประเทศไทยปัจจุบันนี้ มีการแข่งขันกันค่อนข้างสูงในด้านการพยายามหางานเข้าสู่บริษัทต่างๆ และลักษณะดังกล่าวนี้ก็เกิดขึ้นกับกลุ่มบริษัทบริหารงานก่อสร้างซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างหลัก ซึ่งผู้วิจัยจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ ปัญหาที่ผู้วิจัยได้พบก็คือว่าบางบริษัทมีความไม่สะดวกที่จะให้ข้อมูลเพื่อการทำวิจัยในครั้งนี้ ด้วยเหตุผลที่ว่า การให้ข้อมูลดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลกระทบกลับมาสู่ตนเองได้ ในการแข่งขันกับบริษัทประเภทเดียวกันรายอื่นๆ

ค. ในส่วนของการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่างๆ ผู้วิจัยพบปัญหาในเรื่องของระยะเวลาการดำเนินงานซึ่งขยายออกจากเดิมที่ได้มีการกำหนดไว้แต่แรกค่อนข้างมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่นัดให้สัมภาษณ์ขอเวลานั้นเวลานัดสัมภาษณ์ รวมทั้งในการนัดเพื่อที่จะสัมภาษณ์บุคลากรของหน่วยงานใดๆ จำเป็นต้องมีการติดต่อผ่านเจ้าหน้าที่หลายตำแหน่งและต้องผ่านขั้นตอนต่างๆค่อนข้างมาก

ง. การได้รับคำตอบกลับมาจากการใช้แบบสอบถามนั้น มีบางส่วนของข้อมูลที่ได้กลับมาไม่ครบตามจำนวนข้อทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ตอบอาจไม่สะดวกที่จะตอบคำถามในบางข้อ หรืออาจคาดว่าเป็นส่วนซึ่งไม่จำเป็นนักสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เช่น ในส่วนประวัติของผู้ตอบ ประวัติของบริษัท เงินทุนจดทะเบียน ความคิดเห็นเพื่อการเสนอแนะเพิ่มเติม ฯ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในส่วนดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งในช่วงท้ายสุดของการเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแต่ละบุคคล

6.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

เนื่องจากระยะเวลาที่จำกัดในการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยเองยังไม่สามารถที่จะศึกษาในบางประเด็นให้ลึกซึ้งจนถึงระดับที่จะนำไปบังคับใช้จริงได้ รวมถึงในบางประเด็นที่ผู้วิจัยเห็นว่ามี ความสำคัญแต่ทว่ายังไม่ได้ดำเนินการศึกษารวมไว้ในการวิจัยครั้งนี้ หากได้มีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนดังกล่าวและนำไปประยุกต์ใช้แล้ว ก็ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์แก่วงการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างต่อไปในภายหน้า สำหรับประเด็นต่างๆ ที่ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไปมีดังต่อไปนี้

ก. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติม ถึงวิธีการคิดอัตราค่าบริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างที่เหมาะสม และนำมากำหนดเป็นมาตรฐาน สามารถบังคับใช้กับทางกลุ่มวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างทั้งหมดได้อย่างเหมาะสม โดยอาจมีการพิจารณาในหลายๆแนวทางแล้วนำมาเปรียบเทียบดู ข้อดี ข้อเสีย ซึ่งต้องมีการศึกษาถึงเรื่องความเป็นธรรมระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

ข. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องการกำหนดความรับผิดชอบ ของบุคลากรที่ให้ บริการวิชาชีพทางด้านการบริหารงานก่อสร้างในโครงการก่อสร้างใดๆแก่ทางเจ้าของโครงการ ว่าหากบุคคลกลุ่มดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความเสียหายทางด้านต่างๆขึ้นแล้วนั้น จะมีวิธีอย่างไรในการลงโทษ ทั้งนี้รวมไปถึงความรับผิดชอบผลงานการให้บริการวิชาชีพแก่ฝ่ายเจ้าของโครงการในเรื่องต่างๆอีกด้วย อาทิเช่น การที่จะต้องดำเนินงานก่อสร้างให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยที่ค่าใช้จ่ายทั้งหมดคงอยู่ภายในงบประมาณที่ได้กำหนดไว้แต่แรก และงานก่อสร้างได้ตามมาตรฐานที่ทางฝ่ายเจ้าของโครงการต้องการ ทั้งนี้อาจใช้วิธีกำหนดเป็นบทลงโทษหรือบทปรับไว้ในสัญญาว่าจ้างหรือวิธีการแนวทางอื่นๆ อย่างไรก็ตามต้องพิจารณาถึงการบังคับใช้จริงเมื่อเกิดเหตุการณ์ในกรณีดังกล่าวขึ้นด้วย

ค. ควรมีการศึกษาอย่างจริงจัง ในเรื่องการกำหนดความรับผิดชอบทางกฎหมายแก่ผู้ที่ให้ บริการวิชาชีพทางด้านการบริหารงานก่อสร้างในโครงการก่อสร้างใดๆขึ้น เช่น อาจให้บุคคลกลุ่มดังกล่าวลงนามเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมงานก่อสร้างร่วมกับทางฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้าง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทางฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างมากยิ่งขึ้น และยังเป็นตัวควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพทางด้านการบริหารงานก่อสร้างอีกด้านหนึ่งด้วย หรืออาจจะเป็นการใช้วิธีการอื่นๆ อย่างไรก็ตามต้องมีการพิจารณาถึงผลกระทบทางด้านต่างๆทั้งหมดที่จะตามมาในภายหน้าเป็นส่วนประกอบด้วย

ง. ควรมีการศึกษาถึงแนวทางในการแยกประเภท การใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สถาปนิกและวิศวกรออกให้ชัดเจน ตามลักษณะและวิธีการให้บริการในทางปฏิบัติจริง เช่น แยก ออกเป็นใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพงานประเภทออกแบบ งานอำนวยความสะดวกสร้างหรืองานให้ คำปรึกษา รวมถึงควรมีการศึกษาถึงเกณฑ์ในการพิจารณาให้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และ เกณฑ์ในการพิจารณาเลื่อนประเภทใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ แก่บุคคลในสายงานต่างๆดังกล่าว ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่บุคลากรซึ่ง ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสายงานที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งวิธีการนี้จะเป็นการส่งเสริมให้เกิดบุคลากรที่มี ประสิทธิภาพและคุณภาพเหมาะสมตรงตามความต้องการ และลักษณะของวิชาชีพอย่างแท้จริง อีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย